ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 226. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 4-го ГРУДНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 4, 1975 No. 226. VOL. LXXXII.

ЕВРОПЕЙСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО ЗУАДК БАГАТО ДОПОМАГАЄ, АЛЕ З БРАКУ ФОНДІВ НЕ МОЖЕ ВИКОРИСТАТИ ВСІХ МОЖЛИВОСТЕЙ — ТВЕРДИТЬ ДИР. М. РУДКО

(В. Т-ець). — Европейське Представництво Злученого Українського Американського Допомогового Комітету продовжує тиху, але тим не менш важливу і наполегливу допомогу потребуючим: правну опіку і допомогу втікачам з України, заходи в справі переселення „залишенців" до ЗСА, Канади чи Австралії, допомога в інтеграції в місцеву економіку тих, які не думають чи не можуть виїхати з Европи, допомога в справі відшкодувань для тих українців, що були репресовані нацистами, преважливе заступництво українців в міжнародних харитативних агенціях, зокрема постійний зв'язок з Міждержавним Комітетом для справ міграції (ICEM), усе це та багато більше харитативно-допомогових справ є предметом постійної уваги і акції цього Европейського Представництва ЗУАДК — інформував його директор Михайло Рудко редакторів „Свободи" й екзекутивних урядовців УНСоюзу під час чемностевих відвідин цих установ минулої п'ятниці, 28 листопада. Мимо тієї великої активности, Европейське Представництво ЗУАДК, як і його централя у Філядельфії, ще далеко не використовують всіх тих можливостей, що їх дає їм здобуте довголітньою працею і репрезентацією міжнародне визнання. Це з тієї простої причини, що на це немає відповідних фондів — інформував дир. М. Рудко, який перебуває в Америці на коротких відвідинах, приїхавши на загальні збори ЗУАДК, які відбулися у Філядельфії 22 листопада ц. р. та на яких він звітував про працю керованого ним Европейського Представництва цієї заслуженої харитативної установи. Під час розмов в приміщеннях „Свободи" і УНС та опісля під час спільного полуденку, дир. М. Рудко м. ін. інформував:

Щодо переселення українських втікачів до ЗСА, Канади та Австралії, то від 1952-го року, тобто за роки праці після діяння міжнародних допомогових організацій УНРРА та ІРО, Европейське Представництво ЗУАДК допомогло переселитися коло 20,000 особам, використовуючи для цього різні еміграційні програми. За останні три роки переселено коло 20 родин, а під сучасну пору Европейське Представництво опікується трьома родинами з України і підшукує для них спонзорів на переселення. Одна із цих родин — це родина А. Григоренка, сина відомого генерала — дисидента Петра Григоренка, який був запроторений совєтськими властями до закладу для умовохворих. Директор Рудко, підкреслив, що за останніх три роки переселено тільки 20 родин, з уваги на зменшену кількість нових емігрантів з України. ЗУАДК має контракт з Міждержавним Комітетом для Справ Міграції (ICEM) і може користати з фондів тієї організації для переселенчих справ. ЗУАДК раніше також мав контракт з Програмою З'єднаних Стейтів для Втікачів (USEP), пізніше перезваною на Секцію Міграції Втікачів (RMS) при амбасаді в Женеві, але втратив цей контракт з уваги на брак власних фондів. Дир. Рудко пояснив, що від міжнародних допомогових організацій можна одержати фонди тільки тоді, якщо ЗУАДК може доказати, що має дану суму власних грошей на допомогу втікачам. Він висловив надію, що власні фонди ЗУАДК-у збільшаться, бо існують вигляди, що в майбутньому зросте число переселенців з України, якими треба буде заопікуватися. В останньому часі також зголошується до Европейського Представництва ЗУАДК-у все більше українців, які з Югославії прибули до Західньої Німеччини на роботу, але тепер не хочуть вертатися, а волють виїхати до Америки, Канади чи Австралії.

Під час відвідин у „Свободі". Сидять (зліва): ред. Василь Тершаковець і дир. Михайло Рудко.

Другим головним завданням Европейського Представництва ЗУАДК-у — це інтеграція українських емігрантів в економіку Західньої Німеччини. Це охоплює підшукання для них праці, мешкання, забезпечення меблями та іншим хатнім устаткуванням тощо. Директор Рудко поінформував, що ЗУАДК давав і дає нашим втікачам гроші на відкриття власних підприємств, наприклад, шевських чи кравецьких робітень, а також на закупівлю власних фарм. Ці фарми і робітні далі дуже добре розвиваються в околиці Мюнхену. Фонди на інтеграцію українців в німецьку економіку ЗУАДК одержував від 1952 до 1963 року від згаданої вже Програми З'єднаних Стейтів для Втікачів

(Закінчення на стор. 4-ій)

Світличний протестує, пригадує жахіття совєтських концтаборів

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Ще 22 серпня 1974 року, літературний критик Іван Світличний, ув'язнений в пермському таборі ВС 389/35 вислав протестного листа до начальника „Відділу прокуратури СССР для нагляду за місцями позбавлення волі", старшого радника юстиції Болисова. У цьому листі, повний текст якого продістався останньо на Захід, І. Світличний звертає увагу Болисову, що його відповідь в'язням табору ВС 389/35 в половині 1974 року на їхні скарги про „перманентну сваволю таборової адміністрації, дрібні присікання без кінця і краю, постійне творення гнітючої, напруженої атмосфери, штучне піддержування конфліктної ситуації, які примусили порівняльно більшу частину політв'язнів вдатися до крайнього засобу охорони своїх прав — голодівки" на початку 1974 року, була не лише не речевою, але й компромітуючою для самого Болисова і цілої Прокуратури СССР. Як пише І. Світличний, виглядає, що „люди, які приготовляли Вам (Болисову) матеріяли для цієї відповіді, підсунули Вам свиню, що й показала Вас дрібною та обмеженою людиною, неспроможною не тільки відповісти, але й зрозуміти поставлене Вам питання".

Іван Світличний

Далі в листі наводяться приклади, які є цілковитим запереченням того, що писав в своїй відповіді Болисов. Так, наприклад, Болисов твердив, що „докази на те, що засуджені Буковський і Афанасьєва були вислані з табору у час відмови від харчів, та про послаблений стан їхнього здоров'я — незгідні з дійсністю . . ." І. Світличний стверджує, що можливо, „це може звучати переконливо (і по канцелярійному спокійно) для тих, хто не знає ні Буковського, ні Афанасьєва, ні ситуації в таборі. Але як же бути мені, колишньому сусідові по камері і ШІЗО (штрафний ізолятор), куди нас, голодуючих, у той час ізолювали?" „Кому мені вірити — власним очам, коли я сам бачив як відправляли Буковського до Владімірської тюрми не просто в «період його відмови від харчів», але пів місяця після початку голодівки, чи Вам, людині, яка нічого не бачить і не знає та сліпо вірить людям, що заінтересовані у перекрученні правди? Як бути двом соткам ув'язнених в таборі, якщо вони також усе це бачили і знають?"

Далі І. Світличний вказує, що подібно було з запереченням того, що писав Глузман про обшуки рідних, які відвідують в'язнів. „А чейже — пише Світличний — мою дружину, яка приїхала до мене на побачення у вересні 1973 року, не тільки просто обшукали, але її роздягли догола, заставили присідати і т. п. — тобто піддали крайнє понижуючим людську гідність, процедурам". „Таким самим операціям наразилась дружина З. Антонюка — В. В. Сарначна. Обшукали навіть стареньку маму і 9-літнього сина Чекаліна. Взагалі такі випадки в таборі — буденне явище".

І. Світличний наводить також приклади з власного досвіду та його найближчих друзів про те, як їх теж постійно обшукують, часто задержують книжки, записки і т. п., а що заперечував Болисов. „По-перше — пише він — „не різні записки (і не тільки записки, але різні речі — одежу, посуду, марки і т. п.) забирали не тільки у мене, але й в багатьох інших — у І. Калинця, З. Антонюка, Г. Гладка, М. Горбаля, Д. Верхоляка. . ." „По-друге, різні записки забирали в мене особисто неодноразово. Частину з тих, які забрали в грудні 1973 року, повернули щойно після 6 місяців, після моєї майже одномісячної голодівки, себто в результаті цієї голодівки, тільки після мого звернення до Президії Верховної Ради СССР . . ."

І. Світличний згадує теж про випадки самогубства в

(Закінчення на стор. 4-ій)

Президент Форд і Мао-Тсе Тунг відбули наради

Пекін. — У вівторок, 2 грудня, президент Джералд Форд відбув майже двогодинну нараду з лідером китайської компартії Мао Тсе-тунгом, а також другу з черги нараду з віцепрем'єром Тенг Гсіао-пінгом, який вже протягом останніх кількох місяців в дійсності керує урядом Китайської Народної Республіки з уваги на поганий стан здоров'я Мао Тсе-тунга та прем'єра Чжоу Ен-лая.

Після зустрічі президента Форда з Мао Тсе-тунгом не подано подробиць про їхні наради, але обидві сторони заявили, що розмови були „важливі та проходили в щирій атмосфері". У цих нарадах також взяв участь державний секретар Генрі Кіссінджер і ряд чільних дорадників президента Форда. Президент заявив кореспондентам, що обговорено загальну ситуацію в світі, а також можливості поліпшення відносин між ЗСА та КНР. Присутні під час цих нарад сказали кореспондентам, що Мао Тсе-тунг виглядав „добре", хоча мав деякі труднощі, коли говорив. Припускають, що він кілька місяців тому мав удар мозку, що спричинив частинний параліч лівої частини тіла. Під час зустрічі президента Форда з Мао Тсе-тунгом був присутній також віцепрем'єр Тенг. Цю зустріч коментатори вважають найважливішою подією теперішніх відвідин президента Форда в комуністичному Китаї. У вівторок, 2-го грудня також відбулася нарада державного секретаря Кіссінджера з китайським міністром закордонних справ Чіао Куан-гуа. Західні коментатори припускають, що головною темою всіх нарад є політика детанту між ЗСА та Совєтським Союзом. Як відомо, Пекін вважає, що ця політика сприяє тільки агресивним плянам Москви.

Совєти інформують про зменшені економічні пляни

Москва. — Совєтські власті у вівторок, 2 грудня, повідомили, що з уваги на цьогорічний неврожай, економічна продукція в 1976-му році буде менша ніж передбачувалося. Того самого дня повідомлено, що та частина оборонного бюджету, яку подається до загального відома, в наступному році становитиме таку саму суму як і в 1975-му. Коментатори зазначують, що велика частина видатків на мілітарні цілі, наприклад, на розбудову атомової зброї та на досліди, не є включена в оприлюднений бюджет, натомість „захована" в інших частинах загального державного бюджету.

Економічні перспективи на 1976-ий рік, видатки на оборонні цілі та загальний бюджет були представлені у вівторок на сесії Верховної Ради СССР. Щодо індустріяльної продукції в 1976-му році, віцепрем'єр Ніколай Байбаков, предсідник Державного комітету плянування, заявив, що ця продукція виявить тільки 4.3-відсотковий зріст, з уваги на поганий цьогорічний врожай. Цього року індустріяльна продукція зросла на 7.5 відсотка, а первісний плян передбачував, що цей зріст становитиме 8.8 відсотка. Коментатори вказують, що зменшення в індустріяльній продукції най більше неґативно відіб'ється на пересічному совєтському споживачеві, бо плян на наступний рік передбачує тільки 2.7 відсотковий цріст в продуктах широкого вжитку, а зріст в тяжкій індустрії мав би виносити 4.9 відсотка.

Західні спеціялісти також підкреслюють факт, що рівень совєтської індустріяльної продукції далі надмірно залежний від успіхів сільськогосподарського сектора. а цього року цей сектор поніс великі втрати, не тільки з уваги на посуху, але також через „традиційні недомагання совєтського сільського господарства"', як неефективне центральне плянування, слабо розвинені засоби транспортації, брак запасових частин до сільськогосподарських машин тощо.

Загальний державний бюджет на 1976-ий рік представив Верховній Раді міністер фінансів Васілій Гарбузов, який заявив, що прибутки становитимуть 223.5 більйона рублів, тобто на 201 мільйонів більше ніж передбачені видатки. Щодо видатків на оборонні цілі, вони мають виносити 17.4 більйона рублів, тобто ту саму суму, що і в 1975-му році. Але, як вже сказано, Москва оприлюднює тільки частину оборонного бюджету, головно ту, яка стосується видатків на військові частини, а інші видатки „приховує" в інших частинах загального державного бюджету.

В Клівленді відзначено заслужених союзовців

Клівленд. — В суботу, 29-го листопада ц. р. заходом місцевого Окружного Комітету Відділів УНСоюзу, відбувся тут „День Українського Народного Союзу", під час якого відзначеноо 11 заслужених сюзовців та 9 найстарших Відділів УНС спеціяльним бенкетом та програмою в залі середньої школи церкви св. Йосафата в Пармі.

Програму вечора відкрив голова Округи УНС Іван Фур, а о. декан Яр. Сірко, парох української католицької церкви св. Йосафата провів молитву. Господарем вечора був д-р Богдан Футей, головний радний УНСоюзу. Зібраних гостей привітав проф. Тарас Шмаґала, головний радний УНС.

Головним промовцем на святі була п-ні Марія Душник, заступниця головного предсідника УНСоюзу. У короткій промові, виголошеній українською мовою, вона підчеркнула великий вклад тих заслужених піонерів, що будували УНСоюз, ширили його традиції, заохочували своїх дітей до організацій-ної й культурної праці та залишили нам велику й багату спадщину. П-і Душник зокрема звернула увагу на працю українських жінок як в УНСоюзі, так і в українській громаді взагалі.

В мистецькій програмі свята взяли участь танцювальний ансамбль Пласту та СУМА під управою п. Богуславського.

Після того, п. Фур відчитав текст грамот заслужених союзовців, які п-і М. Душник передала 11-ом піонерам. Грамоти одержали": Анна Гаврилюк, від. 353; Софія Когут, Від. 358; Анна Кузан, Від. 233; Яків Рудяк, Від. 233; Михайло Молескі, Від. 102; Іван Попович, Від. 102; Гелен Проців, Від. 112; Катерина Люкас, Від. 112; Марія Сіліко, Від. 108; Евстахій Мотрович, Від. 295 і Стефанія Боганек, Від. 334.

П. Григорій Кішель, що

(Закінчення на стор. 4-ій)

Українсько-руська громада Піттсбурґу в обороні УКЦеркви в Україні

Піттсбурґ (СМТ) — Заходами Окружного Осередку Товариства за Патріярхальний Устрій УКЦеркви на Західню Пенсильванію, українсько-руська громада Піттсбурґщини відзначила в неділю, 23 листопада ц. р., святочними сходинами „поневолену але нескорену Українську Католицьку Церкву під комуністичним ярмом". Святочні сходини відбулись у церковній залі при матірній церкві св. Івана Хрестителя, що її зорганізували спільно у 1891 році українці-русини з Галичини та Закарпаття. До Президії вибрано представників із духовенства: о. декана шамб. Ярослава Данильчука, о. крил. Василя Джиджору, о. шамб. Михайла Польового, о. д-р Володимира Ванчіка та о. Івана Кобета, а від мирян Михайла Барана, голову Об'єднання „Самопомочі", Відділ на Піттсбурґ, та інж. Сидіра М. Тимяка, голову Окружного Осередку ТзПУ-ПУКЦ, на Західню Пенсильванію.

Святочні сходини відкрив молитвою о. крил. Василь Джиджора. Опісля о. декан Я. Данильчук поділився із присутніми своїми враженнями про його недавню подорож в Україну, звернувши увагу, що там люди моляться і постять і ми тут повинні теж це робити. Головним доповідачем в англійській мові був о. проф. д-р В. Ванчік, який викладає теологію на католицькому Дукенському університеті у Піттсбурґу. Доповідач це великий знавець Східніх Церков, зокрема українсько-візантійського (греко-руського) обряду, сам хорватського походження та володіє різними мовами, зокрема українською, грецькою, гебрейською та церковно-слов'янською. Проф. Ванчік говорив про теперішні переслідування українців католиків у Західній Україні. Він із чуттям згадав про його зустріч із Слугою Божим, Митрополитом Андрієм, та з якою гордістю він і всі хорвати візантійського обряду дивились на нашого Митрополита як опікуна їхньої групи. Отець Ванчік належить до закарпатської дієцезії у Пармі, але тепер викладає на університеті та рівночасно допомагає о. деканові Данильчукові у його парафії у Карнеґі, Па. Отець Ванчік звернув увагу на переслідування католиків візантійського обряду на Підкарпатті і заявив, що він, як невтральний (сам хорватського походження) вважає, що русини із Підкарпаття і українці із Галичини це той сам нарід, мають той сам обряд. Це вияснення тим цікаве, що о. д-р В. Ванчік був духовним про-

(Закінчення на стор. 3-ій)

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УЛТПА

Ню Йорк. — Українське Лікарське Товариство Північної Америки — Метрополітальний Відділ, відбуде тут в суботу, 6-го грудня ц. р. о год. 7-ій вечора в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79 вулиця свої Загальні Збори. Одночасно відбудуться Загальні Збори Секції Дружин Лікарів.

Д-Р МИХАЙЛО ЛОГАЗА ОЧОЛИВ ВІДДІЛ УЛТПА

Рочестер (К. М.) — Дня 25 жовтня ц. р. відбулися Загальні Збори Українського Лікарського Т-ва ПА, Відділу Середній Ню Йорк, на яких вибрано нову Управу, яку очолив д-р Михайло Логаза, знаний теж читачам „Свободи" із своїх статтей на церковні та суспільні теми. Дальший склад Управи: д-р Т. Артемович — голова елект, д-р М. Кознарська — секретар, д-р Всеволод Клюфас — скарбник, д-р Д. Капітан і д-р О. Гудзяк — члени Контрольної комісії.

Д-Р О. САЦЮК ПРОМОВЛЯЛА ПРО УКРАЇНСЬКИХ ДИСИДЕНТІВ

Санфорд, Флорида — 21-го листопада в місцевому Семинол коледжі відбувся річний з'їзд флоридського відділу Американської асоціяції викладачів слов'янських і східньо-европейських мов, на якому виступила з доповіддю д-р Олена Сацюк. У доповіді п. н. „Голос українських дисидентів" вона подала картину переслідування культурних діячів в Україні від шестидесятників аж по сьогодні, зосереджуючись над українським самвидавом.

РІЗДВЯНИЙ ЯРМАРОК

Сиракюзи, Н. Й. — Заходами 34-го Куреня УПЮ-ок ім. 500 Героїнь Кінґіру тут у неділі 7-го і 14-го грудня між год. 8 і 4 по полудні в церковному приміщенні, 104 Вілбур, евеню, відбудеться Різдвяний Ярмарок. Можна буде набути: книжки, вишивки, байбараки, кераміку, забавки, святочні картки, печиво, а також емалії Шонк - Русича.

До бюра Комітету Оборони Мороза у Вашінґтоні був влом

Вашінґтон, Д. К. — Вночі з неділі на понеділок, 23-24 листопада, невідомі особи вломилися до б'юра Комітету Оборони Валентина Мороза в приміщеннях української православної парафії св. Андрея при 4842 — 16-та вулице Норд Вест, і забрали близько 10,000 аркушів інформаційного матеріялу, що його Комітет приготовив для поширення в рамках оборонної акції українських політв'язнів.

Коли члени Комітету прийшли до б'юра в понеділок, 24 листопада, вони застали задні двері відкриті, а полиці, на яких містився матеріял, були порожні. Викликана поліція перевела огляд, шукаючи і відтисків пальців. Речник Комітету заявив, що зроблення нових відбиток з краденого матеріялу коштуватиме приблизно 500 долярів. Цікавим є факт, — сказав член Комітету, — що вломники не торкали книжок, документів і б'юрового устаткування, включно з відносно дорогими друкарськими машинками.

Світова Рада Церков обмірковує резолюцію ОН про сіонізм

Найробі, Кенія, — Генеральний секретар Світової Ради Церков, методистський проповідник Філіп Поттер який в часі Конґресу у цій африканській державі виконував функцію предсідника, піддав гострій критиці антисіоністську резолюцію ОН, кажучи, що Сесія Світової Ради Церков повинна осудити цю резолюцію, яка порівнює сіонізм з расизмом. Д-р Ф. Поттер відмітив, що серед 747 делеґатів, які брали участь в цьому зібранні, напевно були люди з різними поглядами на політику і тактику ізраїльського уряду та розв'язку палестинської проблеми, але прийнята Об'єднаними Націями резолюція ніяк не розв'язує цієї проблеми, а навпаки, її ще більше комплікує.

Мойніген перестерігає перед совєтською колонізацією

Вашінґтон. — Даніель Мойніген, амбасадор З'єднаних Стейтів Америки в Об'єднаних Націях, піддав гострій критиці совєтську інтервенцію в Африці кажучи, що Совєтський Союз з допомогою кубинських вояків, які брали активну участь у війні в Анґолі, намагається „колонізувати Африку". Мойніген повторив своє попереднє твердження, що уряд СССР намагається вдержати на форумі ОН антиізраїльський курс і виразно став по боці тих, які голосували за прийняттям антисіоністської резолюції на Сесії Генеральної Асамблеї. Мойніген, який в товаристві сенатора Едварда Кеннеді демократа з Масачусетс, брав участь у зборах Фундації Миру і Центру для студій Демократичних Інституцій, заявив, що совєтська інтервенція в Африці повинна викликати тривогу в цілому світі. За згодою Москви кубинські військові частини були вжиті у боях в Анґолі, а в районі північно-східньої Африки СССР сконцентрував велику частину своєї військової фльоти і поспішно розбудовує свої бази. „Треба припускати, що Совєтський Союз задумав колонізувати Африку", — заявив Мойніген. При цьому він похвально висловився про державного секретаря Генрі Кіссінджера, який в останньому часі вже двократно перестерігав Совєтський Союз перед можливими наслідками такої відкритої інтервенції в Анґолі та інших африканських державах.

РЕД. ОСИП ЗІНКЕВИЧ ДОПОВІДАТИМЕ В ПАРМІ

Парма, Огайо. — Старанням Українського Золотого Хреста і Відділу ОДВУ тут в п'ятницю, 5-го грудня ц. р. о год. 730 вечором в залі школи св Йосифа, 5720 Стейт ровд, виступить з доповіддю ред Осип Зінкевич, який говоритиме на тему: „Від Самвидаву до підпілля в Україні" Після доповіді — запити і дискусія.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Оправдана перестерога

Минулого понеділка, під час бенкету в честь президента Джералда Форда, віцепрем'єр комуністичного Китаю, Тенг Гсіао-пінг, заявив, що хоча Совєтський Союз сьогодні постійно говорить про світовий мир, то все одно є найбільшою для нього загрозою. Тенг додав, що „реторика про детант не може приховати дійсної загрози війни" і закликав Вашінгтон зайняти гостріше становище відносно Москви.

Очевидно, що Пекін зацікавлений тим, щоб не дійшло до ще більшого зросту мілітарної та економічної сили Совєтського Союзу, і тому радів би, якщо б погіршилися відносини між СССР і Америкою. Але китайський віцепрем'єр мав також повну правду, коли сказав, що найбільшою загрозою для світового миру є СССР. Адже Москва під сучасну пору посилає зброю та військових дорадників для марксистського Народного Руху, який старається захопити владу в Анґолі, дає фінансову допомогу португальській компартії, яка далі намагається здобути контролю в тій країні, вживає кубинські порти для своїх підводних човнів, озброєних атомовими ракетами, використовує кубинську розвідчу службу для „експортування революції" до країн Західньої Півкулі, загострює антагонізм між державами та народами Близького Сходу тощо. Совєтський Союз на різних обширах витворює ситуації, які можуть дуже легко перетворитися в серйозні збройні конфлікти. А в той самий час Москва постійно говорить про потребу поширення і скріплення політики „відпруження" між Сходом і Заходом. Дійсно, реторикою про детант совєтські лідери стараються приховати загрозу війни. Вони ще навіть обурюються, що державний секретар Генрі Кіссінджер перестеріг, що вмішання Совєтського Союзу в громадянську війну в Анґолі може пошкодити політиці детанту і твердять, що їхня допомога нібито „національним визвольним рухам" зовсім не суперечна цій політиці „міжнародної розрядки", бо ця допомога нібито є „ідеологічною боротьбою" і як така, мовляв, не порушує теперішнього детанту між Сходом і Заходом.

Отже цілком оправдана є перестерога комуністичних китайців, що Москва використовує політику детанту для переведення в життя своїх експансіоністичних плянів, які можуть довести до війни в кількох частинах світу. І хоча президент Форд минулого понеділка заявив, що ЗСА та Китай мають спільну ціль не допустити до „гегемонії" Совєтського Союзу, та додав, що уряд ЗСА, хоча продовжуватиме політику детанту з Москвою, робитиме це уважно, балянсуючи „силу, чутливість та стійкість" із пошукуваннями за „новими можливостями встановити мир", самі заяви ще не вистачають. Тільки вчасна протидія Заходу може запобігти совєтській „гегемонії", про яку так часто перестерігають китайські комуністи.

Закон природи

Останні місяці і тижні позначилися в нашій громаді болючою і в поодиноких випадках справді незаступною втратою висококваліфікованих та вартісних провідних наших діячів і творців. Після смерти д-ра Михайла Сосновського при кінці липня ц.р., вже в останніх тижнях і днях на „Українському Пантеоні" в Бавнд Бруку висипано свіжі могили мистця Володимира Ласовського і редактора Богдана Кравцева, а оце в останніх днях вибрались в цю останню свою земську путь композитор д-р Антін Рудницький, проф. Михайло Соневицький і Олена Лотоцька.

Не стало їх між нами, бо такий закон природи і така воля Божа. Їх нам не змінити. Але ми можемо багато дечого вчинити, щоб втрата таких людей не була така болюча, щоб їх відхід з цього світу не залишав такої широкої, часом незасипної щілини, щоб життя та наш культурний і суспільно-громадський розвиток продовжувалися, щоб місце тих, які відходять, займали відповідно підготовані та вишколені спадкоємці і наслідники.

На превеликий жаль, ми в нашому житті цей невідхильний закон природи та потребу відповідного заступства і наслідства тих, що відходять у вічність, ще найменше маємо на увазі в наших плянах і в нашому практичному поступуванні. Ми майже цілком ігноруємо факт, що народження може бути припадком, але смерть є невідхильною конечністю. Погляньмо на наші установи, на наші громади. Що ми зробили і робимо, щоби місце тих, які раніше чи пізніше мусять відійти, бо такий закон природи, зайняли відповідно приготовані до цього їхні наслідники. Клясичним прикладом цього могла б послужити сама „Свобода", в редакції якої крісло д-ра Сосновського ще досі не зайняте, а про рівнорядне заступство ред. Богдана Кравцева, який після відходу на емеритуру два роки тому ріщально допомагав редакції радою і порадою, не може бути й мови. Не інакше і не ліпше, якщо не гірше, мається справа майже в усіх інших наших установах.

Серед великого, державного суспільства ці справи далеко не становлять такої проблеми, як серед етнічних груп. Ясно і цілком певно, що також в нашій громаді є і доростають індивідуальності, які можуть не тільки заповнити вибиті смертю щілини, але і внести нові вартості, якщо б тільки наш кожночасний „establishment" створив для цього відповідні передумови. Ясно ж бо, що для молодої людини, яка здобула відповідну освіту та кваліфікації і для якої відкриваються прислівні американські „необмежені можливості", наші установи не мають такої атракційної сили, щоб вона зв'язувала з ними своє життя і кар'єру. Також і наше відношення до участи й ініціятиви молодих людей в нашому громадському житті далеке від заохочуючого. Якщо така ситуація не зміниться і не поліпшиться, то цей невмолимий закон природи, який сьогодні забирає з нашого гурта одиниці, може з нашої вини поширитись і на громаду, яку — за словами Чехова — можуть поховати навіть „без музики".

Ці великі втрати, що їх закономірно віднесла наша громада та [illegible] з такою ж закономірністю мусить [illegible] кожного дня, вимагають не тільки пошани для небіжчиків, але і збільшеної уваги та відповідних заходів, щоб ті місця, які вони займали і своїм трудом та своїм знанням і творчістю заповнювали, не залишились порожніми. Це також закон природи!

В. Шандор

УКРАЇНА Й ОБ'ЄДНАНІ НАЦІЇ

I

У міжнародному політичному світі з'являються час від часу голоси про потребу виключення України з Об'єднаних Націй. Автори таких голосів видвигають і допасовують відповідні арґументи, якими стараються створити належні підстави для такого виключення.

В рр. 1953-54 був це сенатор Вайлі, член закордонної комісії Сенату, який хотів поставити на порядок денний Сенату пропозицію на виключення України й Білорусі з ОН. Сенатор вжив для оправдання своїх домагань арґументів міжнародного права, яке, мовляв, є порушене тим, що обидві держави не виконують своїх суверенних прав. Найновіше знову чути подібний голос конгресмена Бирка („Свобода з 11-го жовтня ц. р.) з такою ж вимогою виключення України з ОН з відповідною до того моменту арґументацією.

Уважаємо, що Україна є більш важливим політичним, економічним та стратегічним чинником в Европі і світі, ніж, щоби її визвольну проблему і міжнародну ролю взагалі, навіть сучасну у формі Української ССР, було можна вирішувати розчерком пера чи піднесенням руки за виключення. Проблема України є далеко глибша й ширша, правно і фактично, тому є вказаним зайнятися нею основніше.

В сучаснім змагу й боротьбі двох світів, тоталітарного й демократичного, кожному політичному діячеві, особливо діячеві ведучих держав у світі стратегічна роля й значення України мусять бути відомі. Не є випадком, що обидві світові війни велися в переважній мірі на українській державній території та із-за неї. Переможцем виходив звичайно той, хто зумів забезпечити за собою посідання України. Отже, в просторі між Дунаєм і Волгою, Україна грає вирішальну ролю в концепції двох агресорів: німецького — на Схід, а російсько - большевицького — на Захід. Україна досі дуже дорого платила за це своє виїмково важливе стратегічне положення на перехресті евр-азійської аґресії.

В наслідок зміни конституції СССР у 1944 році Україна дістала свій специфічний совєтсько - державний статус, що уможливило їй стати членом - основником ОН. Нова конституція СССР і УССР однозгідно стверджують незалежний державний характер Української ССР з правом повного виступу із системи СССР. Представники СССР у своїх заявах в Ялті, Сан Франсіско, на терені ОН і всюди в міжнародному політичному світі, беззастережно наголошують суверенний державний характер Української ССР. Стає прямо дивно і незрозуміло, що демократичний світ, особливо ЗСА, які нібито ведуть боротьбу проти большевизму і яким представники СССР кидали й далі кидають в обличчя стільки безпідставних злочинних обвинувачень, не спромоглися піднести проти Совєтського Союзу на міжнароднім форумі, такі тверді, власного совєтського виробу, арґументи в користь державного статусу України, які їм дає конституція СССР і УССР та заяви совєтських офіційних представників. Такою своєю затятою мовчанкою та іґнорацією, демократичний світ свідомо сприяє Совєтському Союзові ширити неправду про державний суверенітет, ошукувати цією неправдою цей світ демократії і його власні народи.

Згідно з офіційним протоколом ОН з 27-го квітня 1945 р. тогочасний Тимчасовий голова ОН Стетініюс зложив заяву, що „президент Рузвелт є того переконання, і ЗСА є рівнож того переконання, що вага української та білоруської республік у Совєтськім Союзі, як теж їхні жертви в цій війні, цілком оправдують допущення їх в члени цієї організації. Тому він іменем уряду ЗСА цілковито піддержує внесок Молотова". Іден приєднався до цієї заяви іменем уряду Великої Британії. Таким чином Українська ССР була прийнята однозгідно в члени-основники ОН.

Якщо мова про державну суверенність членів ОН, то уважаємо доцільним зазначити, що і в її попередниці — Лізі Націй, були членами домінії Англії, разом п'ять, які не були суверенними державами. Після II світової війни міжнародне політичне життя зазнало теж деяких змін. Було створене для певного роду держав нове поняття—сателіт, що рівнож не є ґарантією державної суверенности. На конференції в Гельсінках зазначено дальші зміни в міжнародних взаємнинах держав. Тоді, коли вільний світ був заступлений головами держав чи відповідними конституційно умандатованими чинниками, то СССР заступав Брежнєв, генеральний секретар компартії СССР. В змислі міжнародного протоколу президент ЗСА мав право вислати до Гельсінок, нап., голову республіканської партії, який в демократичному понятті партії, був би рівноцінним партнером Брежнєва. Може статись, що Совєтський Союз одного дня з „чистою совістю" заявить світові, що постанови в Гельсінках його не зобов'язують, бо СССР як держава таких зобов'язань не перебрав.

Є грубою політичною помилкою зводити членство України й Білорусі в ОН тільки до двох додаткових голосів для СССР. Створенням Української ССР Сталін мав на меті створити таку ситуацію в українській справі, якою назовні викликав би враження, що проблема України є вирішена задовільно й остаточно, а централістична сила й позиція російсько - большевицької імперії не була би нею ані ослаблена, ані захитана. Москва дійсно вирішила цю проблему у їй властивий спосіб, яким конституційно і міжнародно - правно створила назовні поняття незалежної держави у формі УССР, а в дійсності, внутрішньо, й надалі поставила Україну в повну залежність від себе.

(Продовження буде)

Людмила Мойсеєва

ВОРОГ НАШОГО ВОРОГА...

Коли Андрій Амальрик кілька років тому писав свою працю „Чи проіснує Совєтський Союз до 1984 року?", поставивши назву-питання в заголовку книжки, він уважав уже тоді проблему Москва - Китай настільки важливою, що їй присвятив більше половини свого твору. Проблема китайсько-совєтських відносин за ці кілька років не зникла, а, навпаки, набрала ще більшої гостроти і актуальности, тож нема нічого дивного в тому, що на цю тему в Совєтах, і не тільки там, задруковується гори паперу.

Це все вказувало б, що відповідь на питання дальшого існування СССР лежить таки на... Сході і мабуть таки в площині міркувань Амальрика.

Темі відносин Китаю і СССР уділяє багато місця центральна московська преса, але й „націоналам" з „суверенних" республік теж належить час від часу попадати в загальний московський тон цькування велетня-Китаю і тих, що до нього не мають зоологічної ненависти.

Не останнім у цьому хорі виявився і львівський „Жовтень", друкований „на украинском языке", „Літературно -мистецький та громадсько - політичний щомісячний журнал Спілки письменників України" в ч. 9 цього року.

В 12-сторінковій статті-памфлеті, поміщеній у відділі журналу „Пост імени Ярослава Галана", — що спеціялізується у „боротьбі з націоналістичним охвістям та ватикансько - клерикальним дурманом" як це значилося у звіті львівської СПУ, автор памфлету „Від Тайбея до Пекіна" Ростислав Братунь намагається з'ясувати львівським читачам „Жовтня" ставлення української діяспори до проблеми Китай - СССР у прийнятому совєтською пресою напасливому і лайливому тоні, бо тільки так і „годиться" писати підневільним українським журналістам.

Автор зупиняється довше на „співпраці" і „коляборації" українців з німцями, як це є звичаєм у совєтах; на Директорії 1920 року, яка „зреклася Західньої України", але головне вістря статті скероване на голову проводу ЗЧ ОУН Ярослава Стецька і його відношення до Національного Китаю передусім, а згодом і до Мао.

Намагаючись за всяку ціну висміяти і применшити кожен крок українців на міжнародній арені, Р. Братунь докладно переповідає всі події, які відбувалися в цім напрямку, всі зустрічі, конференції, розмови і умови, очевидно, все це подаючи у потрібному для совєтів світлі.

У памфлеті говориться про постійну орієнтацію Проводу ЗЧ ОУН і АБН на Національний Китай, в чому, мовляв, товаришить Ярославові Стецькові і Лев Добрянський своєю „високою підтримкою", тут же „Жовтень" сипле і відповідні епітети на адресу УККА і його голови.

Знову і знову підсипаючи жменями лайливі слова, кпини і насміх, — хоч в читачів створюється враження, що Братунь сміється на кутні, — він пише про „банкрутство Стецькової Тайванської орієнтації", бо, мовляв, серед української (і навіть не-української) еміґрації все сильніше чулися голоси про потребу приглянутися ближче ворогові нашого ворога, тобто червоному Китаєві, особливо з того часу, — пише Братунь, — „коли Мао скинув свою машкару і показав справжнє обличчя ренеґата й зрадника ідей соціялізму. Тоді ж у своїй пресі бадерівці повідомили про закупівлю маоїстами значної кількости їхньої антирадянської макулятури. Всі ж інші націоналістичні угрупування одне перед одним зчинили лемент про свою „пекінську орієнтацію", бо, мовляв, „Червоний Китай, це, по-перше, потуга, а по-друге, він готується до війни з Москвою".

Не зважаючи на загальний зворот у бік Пекіну, — пише Братунь, — стецьківці і АБН все ж таки і далі лишалися вірні своїй „тайванській любові" і зустріли вороже початки переорієнтації на Пекін. Вони „нападали на тих, — продовжує автор, — хто виявляв симпатії до Червоного Китаю, оголошуючи китайський комунізм антиподом радянського. На думку бандерівців прихильне ставлення до КНР навіть тоді, коли його диктують тактичні міркування, мало б шкодити ,антикомуністичному фронтові', розхитувати його ідейні підвалини, бо ж, не дай Боже, ще хтось подумає, що ,комунізм може бути добрий'. А це ж „відступництво" „капітулянство", „пристосуванство", — закінчує свою сентенцію Братунь.

Але і в цих середовищах назрівав бунт: „У середовищах закордонних частин організації українських націоналістів (ЗЧ ОУН) і АБН назріває незадоволення, — впевняє Братунь, — тупою упертістю Стецька, з якою він відстоював свою тайванську любов". І тоді таки словак Ф. Дюрчанський вийшов з АБН, створивши свою промаоїстську „студійну спільноту Европа - Азія", а Михайло Сосновський кинув виклик також застарілій концепції.

В статті кажеться: „Із ЗЧ ОУН виганяється як єретик бандерівський публіцист М. Сосновський, активний діяч горезвісного СКВУ... Бачте, насмілився „вождя" критикувати за нерозуміння факту, що в особі маоїстів „приходить до голосу" новий антирадянський фактор"...

Серед „бандерівських публіцистів" вичислив Братунь й інших китаєзнавців, зокрема Івана Світа, якого він назвав „старим шпигуном з вусиками, а ля Адольф"; „лебедівського теоретика" Анатоля Камінського; „націоналістичного ідеолога" Зенона Пеленського, який також каже про потребу глибокого і пильного вивчення „складної проблематики московсько - китайського конфлікту".

Можливість майбутньої співпраці України з Китаєм лякає Москву і примушує її „натискати на всі педалі", мобілізуючи на боротьбу з такою, явною для неї загрозою, вірних її вислужників, як Братунь, з рядів Спілки Письменників України. Українці мають забути і думати про такі „ересі"! А вони, ці єресі, дуже в СССР живучі. Про них писав і згаданий на початку статті Андрій Амальрик, вказуючи на союз з Китаєм вже не України, а таки самих ЗСА: „Єдина реальна надія на краще майбутнє для цілого світу це не расова війна, а міжрасова співпраця, кращим прикладом чого могли б стати взаємно відносини між ЗСА і Китаєм. Китай, безумовно з плином часу значно підвищить життєвий рівень свого народу і вступить в період лібералізації, а це в поєднанні з традиційною вірою в духовні вартості зробить Китай надзвичайним партнером демократичної Америки". (Цитована праця, стор. 56). Чи ті оптимістичні погляди Амальрика на Китай оправдані — це покаже недалеке майбутнє, але одне є певне вже і тепер: нікого так Москва не боїться, як, властне, Китаю і співпраці з ним Вільного світу, в тім і українців.

Теперішні відвідини і розмови президента Форда в Пекіні, без уваги на їх вислід, кидають додаткове світло на передбачування Амальрика.

Мирон Сурмач

ЧЕКАЙТЕ, НЕ ВМИРАЙТЕ!

Всі, що народились від 1900 року, повинні жити до року 2000. Це буде найцікавіший рік для цілого світу. Дивіться як серйозно Америка приготовляється до свого 200-річного існування. А що тоді буде, коли цілий світ святкуватиме дві тисячі літ нової ери, від народження Ісуса Христа?

Варто застановитись над тим і сказати собі: „я також хочу все це видіти". До двохтисячного року лишилося лиш 24 роки. Нема причини думати, що на це ще довго треба чекати. Ось як скоро минуло 24 роки всім скитальцям, які приїхали до Америки в час „Великого ісходу". Після порівняння з довжиною життя тварини, яка дозріває за два - три роки, бачимо, що тварина живе значно довше, ніж людина: один рік її дорівнює семи рокам людини. Наприклад: ось кінь дозріває у трьох роках, є немов би 21 в людини. Людина дозріває у 20 років, тож повинна жити сім раз стільки, цебто 140 років. А вона живе з тяжкою бідою заледве половину належного їй життя. Куреня, заживання гормонів, цукор, сахарина, рентґен, косметика, вода з водотягу, алюміній, хемікалії в їжі і інше, от де причина скорочення людського віку...

Повищих ворогів здоров'я я виписав з лікарських книжок, а дальше подаю свій власний здогад, що найбільше забиває чоловіка — це наші кохані жінки. Вони дуже люблять свою родину і стараються догодити всякими найсмачнішими стравами. Все солять, цукрують, печуть, переварюють. Тварина, що живе сім раз по дозрінню, звичайно їсть все лиш сире. (Є також люди, що їдять м'ясо і рибу сиру вони на рака і на атаку серця не вмирають). Лиш людина навчилась вживати огонь для своїх страв. Огонь знищує вітаміни, ензими. Варення ніколи не поправляє поживи, але зменшує її вартість. Це саме можна закинути й чоловікам, що шукають, все за стравою м'якенькою, солодкою, або і гіркою, що її сатана вигадав, і робиться вона в ґуральнях.

Знаю я таких людей, що кажуть: „Пощо мені жити до 140 років?" Вони помиляються. Вони хочуть сказати: „Я не хочу бути хворим, веґетувати і бути для родини завадою". Так само і я сказав би. Але відколи я навчився їсти, що мені не шкодить, то я тепер у 81 рік чуюся краще, як будь - коли перед тим і хотів би так жити вічно.

Тепер вже почав їсти навіть сире зерно: ячмінь, гречку, льон, сезаме, пшоно, овес, жито, пшеницю й порошок альфальфи. Це все по ложці, намочити у теплій воді вранці, додати молока і меду. Дві-три столові ложки цього вистачає. Від сирого також ніхто ніколи не потовщає. Тож послухайте мене старого:

Коли ваша душа, чи то шлунок, забажає щось гіркого, солодкого або квасного, значить вона цього потребує. Замість давати собі отруї, яка паралізує нерви, хоч ви на хвилю відчуваєте полегшу, краще зробіть собі напій, що добрий лікар Джервис написав: дві малі ложечки меду, дві малі ложечки яблучного оцту до шклянки води. Шлунок дістане, що хотів — кислоту; серце дістане солодке — мед, що йому дуже допомагає, а ціла система дістане рідину, що допомагає крові забирати зужитий крохмаль, від залишків котрого повстає артретизм.

Було б добре, щоб все так легко виходило, як легко це написано. Але мені дійсно жаль і серце болить, що ми стратили таких гарних, дорогих людей, як ось ред. Кравців, арт. Ласовський, д-р Сосновський, а тепер проф. Рудницький і Олена Лотоцька.

Всі ці люди, що це прочитали, і всі інші добрі люди, прийміть моє скромне побажання дочекати святкувати двотисячолітні роковини від народження Ісуса Христа. Ще раз кличу: жийте, не вмирайте. Здорові були!

Любов Коленська

ПОЛЬСЬКИЙ БАРД ГУЦУЛЬЩИНИ

(2)

Незвичайний, властиво домінантний вплив, який позначився на мітологічному аспекті творчости, мали клясичні студії; улюбленими його філософами були Сократ і Ніцше. Ще в гімназії він писав вірші грецькою мовою. Його студії на медичному факультеті закінчились на його іспиті з психіятрії. Перейшовши на філософічний факультет, він навчався стислої філософії з її представниками Платоном, Геґелем і Ніцше. Найбільш близьким Вінцензові залишився Плятон, зокрема його діялоги зі Сократом нагадували йому дискусії поміж старими гуцулами, які він і відтворив у тетралогії.

Поштовхом до написання тетралогії був Гомер — Гомер войовничий і Гомер ідилічний, з його богорівними мужами і жінками, яких Вінценз відкрив на Гуцульщині у її мешканцях. Цю паралелю войовничости та ідилічности знаходимо й в творчості письменника; в першому випадку у постаті Довбуша, а в другому — зі зовсім містичною країною блаженних рахманів. І хоча як прекрасно Вінценз описує бойовий запал гірських воїнів, проте його ціллю та ідеалом не є бої, а привернення свободи і справедливости та ідеали життя в ідилії, яким він присвятив останні пасма його розповідей. Багато подібностей, що поєднували Вінценза і Гомера, знаходимо в єднанні неба і землі, богів і людей, — люди через свої вчинки стають богорівними, на яких розквітає пошана і пієтизм і пошана до всього людського, не дивлячись на матеріяльне багатство. Ця спільність також позначається у постійному і близькому відношенні надприродного світу до земного. Наприклад, Довбуш отримав свою силу через посередника у Божому дарі, Василюка черкнув грім на полонині, отже цим самим він стає незвичайним і через космічний вплив має власть боротися за свободу, Головач з ненависти до неволі панської „виховує силку" і, як співається в пісні про нього, він щоденно виносить на гірські шпилі камінні брили і скидає їх у проваллся, а головний герой Фока Шумей — це правнук Шумея, якого вирубали з дупла кедра в пралісі, звідтіля і його прізвище Всі вони герої тетралогії С. Вінценза і в них незвичайна сила, яку вони зуживають в боротьбі за правду і справедливість.

Ще одним поштовхом до написання тетралогії стало знайомство Вінценза зі швайцарським історіософом та основником філософічної секти панідеалістів — Рудольфом Гольцапфелем. Він з принагідних записок Вінценза познайомився з побутом гуцулів і побачив у них незвичайну силу духа, з якої могли б зродитися відроджуючі вартості для морального уздоровлення західньоевропейської людини.

Ще заки перейти до перегляду творчости С. Вінценза і їхньої вартости, варто зупинитися на його поглядах і відношенні до української справи. У 1929-му році тодішній прем'єр Польщі К. Світальський покликав С. Вінценза на пост директора департаменту у справах народностей. Прем'єр звернувся до Вінценза цими словами: „Будете мати найважливішу проблему українську. Ми маємо два виходи зі ситуації: один — дати українцям автономію, другий — згнобити їх. Вашим завданням має бути йти по другій лінії у формі, яку кожночасно самі будете визначати". Вінценз з погордою відкинув одне з найвищих становищ і зі столиці повернувся у закуток Покуття і там у хаті напподобу гуцульської проживав у селі Бистрець під Чорногорою.

Його відношення до українців проявилися і в діялозі, в пасмі „Звада", в якому знімчений Гусарек, що приїхав закупити дерево, каже до українського священика о. Бурачинського: „Но, то у вас поляків, всі за одного і один за всіх — єдність". „Я зовсім не поляк", — спростував його священик. Гусарек домагався: „Хто ж ви є?" „Я є русин, ми тут всі русини і обряд руський. А може пан директор не чув про таких"? Директор поминув це питання і знову поклав запит, чи на Гуцульщині багато поляків, і коли дістав відповідь, що тільки два, дуже здивувався, бо як же це так, що коли пишуть чи говорять про Галичину, окреслюють її як Польщу?.. Отець Бурачинський усміхнувся і відповів: „Це в залежності, хто про неї пише, чи говорять і для... кого вона Польща".

Початок літературних праць С. Вінценза припадає на 1930 роки. Після Першої світової війни разом з А. Скварчинським був директором громадсько - політичного місячника „Дроґі". У цьому ж часі він був співробітником німецьких, італійських та французьких журналів і, пишучи, зокрема брав до уваги Гомера, Плятона і Данте.

Тетралогія С. Вінценза — це книга по шістсот, сімсот сторінок друку. Загальну спільну назву творові надає перша його книжка „На високій полонині", інші йдуть за назвою „пасем", — як автор сам окреслює поодинокі томи свого твору.

(Продовження буде)

КОНЦЕРТ

ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ПОКІЙНОГО

Д-ра АНТОНА РУДНИЦЬКОГО

Голови Світового Об'єднання Українських Професійних Музик

У неділю, 7 грудня 1975 р., о год. 4-ій по пол.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

Спів: СУЗАННА РУДНИЦЬКА – сопрано
РОМАН РУДНИЦЬКИЙ – фортепіяно

ГРОМАДЯНСТВО ЗАПРОШУЄ —

ПРЕЗИДІЯ СОУПМ

Заходом СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ —
86-го ВІДДІЛУ в НЮАРКУ, Н. Дж.

РІЗДВЯНИЙ БАЗАР

Неділя, 7-го грудня 1975 року

Год. 8-ма рано до 2-ої по полудні

Заля під церквою св. І. Хрестителя

- В продажу картини мистців: ВОЛОДИМИРА БАЧИНСЬКОГО, ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА, АРКИ ОЛЕНСЬКОЇ-ПЕТРИШИН, ГАЛИНИ ТИТЛИ, БОГДАНА ТИТЛИ, емалії ШОНК-РУСИЧА.
- ВИШИВКИ, РУЧНО МАЛЬОВАНІ КУЛІ НА ЯЛИНКУ, СВІЧКИ З ВИШИВКОЮ, ЗАБАВКИ, КНИЖКИ, ДОМАШНЄ ПЕЧИВО.

Українсько-руська громада...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

відником закарпатської семінарії у Піттсбурґу від 1966 до 1969 років і добре визнається на проблемах, що нуртують серед карпатських русинів із Мунгольської Митрополії.

У програмі молоденька Надя Бобурчак, учениця середньої школи та парохіянка церкви св. Івана Хрестителя переказала вірш поетиси Зої Когут „Отче Наш".

Доповідь в українській мові сказав інж. Сидір Тимяк. Він начеркнув історію знущань над УКЦерквою в Україні від 1945 року до сьогоднішних днів. Зокрема він згадав про деякі подробиці переслідування вірних, нищення церков та знущання над священиками і єпископами, що є дальше вірними українсько - візантійському обрядові та не хочуть піддатись під „опіку" московського Патріярха. Доповідач зокрема відзначив мученичу смерть о. Миколи Луцького із Дрогобича, про яку недавно повідомив навіть ватиканський офіціоз „Оссерваторе Романо".

На нас, членів Помісної УКЦеркви у вільному світі, спадає обов'язок стати в обороні своїх братів і сестер. Нічого не страшить червону Москву так, як правда і нашим обов'язком є цю правду ширити у вільному світі. Доповідач закликав писати листи до конґресменів, сенаторів, до Об'єднаних Націй, писати статті до преси.

Святочні сходини закінчив о. шамб. М. Польовий заінтонувавши молитву „Боже вислухай благання", що підхопили всі присутні. Комітет вислав Блаженнішому Патріярхові Йосифові І привіт із заявою молитовної, духової та обрядової єдности із братами і сестрами в Україні, що мимо знущань і терпінь, залишились вірними своїй Помісній Українській Католицькій Церкві під проводом Блаженнішого Патріярха.

Меморіял прохає Блаженнішого Патріярха передати протест від мирян Західньої Пенсильвенії до представників уряду у Ватикані із вимогою боронити нашу нескорену УКЦеркву на рідних землях.

Ділимося сумною вісткою з Членством і Громадянством, що 2-го грудня 1975 р. в ранніх годинах померла у Вест Сенд Лейк, Н. Й. в домі свого сина на 82-му році життя

сл. п.

ОЛЕНА ЛОТОЦЬКА

співосновниця і довголітня голова, почесна голова Союзу Українок Америки, співосновниця і діюча голова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, заступниця голови УККА, заступниця голови ЗУАДК, визначна громадська і суспільна діячка на протязі 50-ти літ в Америці.

ПАНАХИДА: п'ятниця, 5-го грудня 1975 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Dufresne, 216 Columbia St., Cohoes, N.Y.

ПОХОРОНИ: субота, 6-го грудня 1975 р. о год. 11-ій рано з церкви св. апп. Петра і Павла, 198 Ontario Street, Cohoes, N.Y. на цвинтар New Skete Monastery, Cambridge, N.Y.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

•

Згідно з бажанням Покійної, замість квітів на могилу, проситься складати пожертви на Музей СУА.

ПОВІДОМЛЕННЯ: На похорони бл. п. Олени Лотоцької замовлено автобус, який відійде в суботу, дня 6-го грудня 1975 р.

По ближчі інформації просимо телефонувати до Централі СУА. Телефон — (212) 533-4646.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ НЮ ЙОРК
— влаштовує —

в суботу, 20 грудня 1975 р.
о 7-ій год. вечора
в залі ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ
при 2 Схід 79-та вул. в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

КОНЦЕРТ

відомої співачки

ІЇ МАЦЮК

ПРИСВЯЧЕНИЙ МІЖНАРОДНЬОМУ РОКОВІ ЖІНКИ.

При фортепіяновому супроводі —
проф. ЕВГЕНІЇ КУРИЛОВИЧ-ЧАПЕЛЬСЬКОЇ
Вечором проводитиме —
інж.-арх. ЛЮБОМИР КАЛИНИЧ

- Вступ $8.00. — Чистий дохід призначений на Стипендійний Фонд для студентів технічних наук.
- По концерті товариська гутірка при перекусці.
- Всіх ВП. Членів Відділу з Родинами і Громадянство щиросердечно запрошує —

УПРАВА ВІДДІЛУ

ЗАКІНЧЕННЯ 1975 РОКУ ЖІНКИ
КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
Нюарку, Ірвінґтону і околиці

запрошує Громадянство на

ПАНЕЛЬ

під гаслом

„ПІДСУМКИ 1975 РОКУ ЖІНКИ — НА ТЛІ ЖІНОЧИХ РУХІВ В АМЕРИЦІ, ЕВРОПІ І НА УКРАЇНІ..."

з участю пань: д-р НАТАЛІЯ ПАЗУНЯК — Пенсильвенський Університет, Філядельфія, д-р ІВАННА РАТИЧ — Ратґерс Університет, Ню Брансвик, СТЕФАНІЯ БУКШОВАНА і ІРИНА ФЕНЧАК.

що відбудеться

в дні 7 грудня 1975 року
год. 4-та по пол.
в НАРОДНІМ ДОМІ в ІРВІНҐТОНІ, Н. Дж.
140 Проспект Ст.

В музичній частині беруть участь піяністки: ДАРІЯ ГОРДИНСЬКА-КАРАНОВИЧ і ЛЯРИСА КРУПА.
На закінчення ТОВАРИСЬКА ГУТІРКА.

Ділимося сумною вісткою, що 2-го грудня 1975 року упокоїлася наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАТИ, БАБЦЯ і СЕСТРА

бл. п.

МАРІЯ ШКАМБАРА з дому СОВІНСКА

ЗАУПОКІЙНІ ВІДПРАВИ відбудуться у середу і четвер, 3 і 4-го грудня о год. 8-ій вечора у похоронному заведенні Петра Яреми, а ПОХОРОН у п'ятницю, 5-го грудня 1975 року о год. 9-ій ранку.

Горем прибиті:

чоловік — МИХАЙЛО
син — РОМАН із дружиною ПАТРИСІЄЮ і дітьми АНЕЮ і ХРИСТЕЮ
донька — АННА з мужем БОГДАНОМ ВІДЯКОМ і дітьми АНДРІЄМ і РОМАНОМ
брат — КАРОЛЬ в родиною
Дальша Родина в Канаді, Польщі і Україні

Помолімось за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

за спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедр Українознавства.

•

Впреп. о. Петро Оґірко, Вельмидостойний Член ФКУ, відслужить четверту Заупокійну Святу Літурґію в п'ятницю, 12 грудня 1975 року, о год. 8-ій ранком, в УКЦеркві Успення Пресвятої Богородиці у Колчестері, Конн., за Бл. П.:

РОМАНА КУПЧИНСЬКОГО	БОГДАННУ ОЛЕЩЬКУ
ГРИГОРІЯ ПАЩИШИНА	РОМАНА КЛОСА
МИХАЙЛА СТУПАРИКА	АННУ КУЧМУ
ОЛЕНУ ПРОЦЬ	МИХАЙЛА РОМАНИШИНА
АННУ ВАЩУЦЬКУ	ПЕТРА КОСОА

Наступне Заупокійне Богослуження відслужить о. П. Оґірко в п'ятницю, 9 січня 1976 року.

•

Впреп. о. монс. Петро Мельничук, духовний опікун ФКУ і Меценат, відслужить одинадцяту Заупокійну Святу Літурґію в неділю, 14 грудня 1975 року, о год. 10-ій ранком, в УКЦеркві св. Михаїла в Балтиморі, Мд., за Бл. П.:

БОГДАНА КРАВЦЕВА	МИКОЛУ СЕМЕНЦЯ
ТЕОДОРА ГЛАДКОГО	СТЕПАНА БОЙКА
ІВАНА ГОРДОНА	ЮРІЯ КОРИТКА
БОГДАНА ЗАПЛІТНОГО	ПЕТРА ПЕРЦАКА
МАРКА СЕМЕНЦЯ	МАРІЮ СЕМЕНЕЦЬ

Наступне Заупокійне Богослуження відслужить о. монс. П. Мельничук в неділю, 11-го січня 1975 року.

•

Всіх Вп. Членів ФКУ просимо про молитви за покійних наших друзів. Де б Ви не були, помоліться в часі відправ Заупокійних Богослужб, щоб поєднатись з нами в поході молитов за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять померлим Членам ФКУ.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. поета редактора Богдана Кравцева

в Його Пам'ять складають 20.00 долярів на ФКУ у Гарварді.

•

Вельмишановній Дружині і Шановній Рідні, висловлюємо щирі, глибокі співчуття.

МИКОЛА і ОСИПА ЧЕРНИК

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США
ФУНДАЦІЯ АКАДЕМІЇ
висловлюють глибоке співчуття дійсному членові Фундації Академії

Галині Василівній Царинник

з Родиною з приводу упокоєння 19 листопада 1975 р.

св. п.

ВІКТОРА ЦАРИННИКА

її МУЖА, БАТЬКА і ДІДА РОДИНИ.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ФУНДАЦІЯ АКАДЕМІЇ

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США
з глибоким смутком повідомляє про упокоєння 9-го вересня 1975 року, на СОТОМУ році життя, в Австралії

Архиєпископа СИЛЬВЕСТРА (УАПЦ)

в миру

Степана Юхимовича Гаєвського

дійсний член УВАН, автора багатьох статтей в українській пресі та видань.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

•

Дочці св. п. Покійного і всій Родині висловлюємо глибоке співчуття.

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ В НЮАРКУ, Н. ДЖ. — ГУРТОК ПЛАСТПРИЯТУ

запрошує на

ТРАДИЦІЙНІ

КАРНАВАЛОВІ ВЕЧЕРНИЦІ

З ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ДЕБЮТАНТОК

Заля Наваго Менор
31 січня 1976 р. **Ірвінґтон, Н. Дж.**

Оркестра „ТЕМПО"

Зголошення дебютанток приймає:
п-ні Марія Свинтух
111 Prospect Place
So. Orange, N.J. 07079
Телефон: 763-9388

Важливе повідомлення! Важливе повідомлення!

Українське Академічне Видавництво

повідомляє Українську Громаду, що після трьохрічної підготови, вже появилась АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ фундаментальна праця —

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

HISTORY OF UKRAINIAN LITERATURE

Автор праці, світової слави український славіст і учений

проф. Дмитро Чижевський

Редактор праці, відомий український літературознавець

Проф. ЮРІЙ ЛУЦЬКИЙ

Переклад базований на українському виданні УВАН з 1956 р. Проф. Чижевський значно поширив і доповнив українське видання і також додав розділ про „Реалізм в українській літературі".

700 стор. Тверда окладинка. Ціна $25.00

•

Інші англомовні праці Українського Академічного В-ва:

Kulish Mykola. SONATA PATETIQUE. 1975	$7.50
Wynar Lubomyr & O. Subtelny. HABSBURGS AND ZAPOROZHIAN COSSACKS. 1975	9.00
Luckyj G. MODERN UKRAINIAN SHORT STORIES. 1974.	8.50
Kulish Panteleimon. THE BLACK COUNCIL. 1974.	7.50
Struk Danylo. A STUDY OF VASYL' STEFANYK. 1974.	8.50

Замовлення з грошевим переказом надсилати до:

Ukrainian Academic Press
(A Division of Libraries Unlimited, Inc.)
P.O. Box 263
LITTLETON, Colorado 80120

у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
ЖЕРТВУЮ ПЕРШИХ 100.00 ДОЛЯРІВ
ДЛЯ ІНСТИТУТУ ЛИПИНСЬКОГО
І ЦЕ Є ПОЧАТОК МАЄЇ ПОМОЧІ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ДОБРОГО ДІЛА.

Туссан, Арізона МИХАЙЛО МЕЛЬНИКОВИЧ

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО"

В неділю, 7 грудня 1975 р., о год. 4:30 по пол.

відбудеться

В ДОМІВЦІ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
108 Друга Авеню в Ню Йорку, Н. Й.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

БОГДАНА НИЖАНКІВСЬКОГО-„БАБАЯ"

З НАГОДИ ПОЯВИ ЙОГО НОВОЇ САТИРИЧНОЇ ПОВІСТИ

„СВЯТО НА ОСЕЛІ"

- В програмі Вечора беруть участь: ЛІДІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА, УЛЯНА ЛЮБОВИЧ, ЙОСИП ГІРНЯК, ІВАН КЕРНИЦЬКИЙ і АВТОР.
- Вступне слово — голова ОУП „Слово", ОСТАП ТАРНАВСЬКИЙ.
- Вечір закінчиться ПІДВЕЧІРКОМ.

George Washington High School Field
19 Audubon Avenue, New York City
(Directions: West Side Highway to Dyckman St., Exit. 14 blocks North of Washington Bridge, between Amsterdam Avenue & Audubon Avenue or take IRT No. 1 Train to 191st Street).

Неділя, 7-го грудня 1975 р., 2-га год. по пол.

U.S. CHALLENGE CUP SOCCER GAME

DOXA S.C. — УСК НЮ ЙОРК
(Major Division).

•

Вершок табелі G.A.F.A. II Division-South представляється (місце, клюб, гор, ви-
DSC Brooklyn програв „вдома" проти Iberia S.C. з восьмого місця 0:1.

•

Вершок табелі G.A.F.A. II Division-South представляється (місце, клюб, гор, виграних, програних, нерішених, відношення воріт і точок): 1) ADC Olympiacos 12-8-3-1-27:12-17:7; 2) УСК Ню Йорк 12-6-2-4-32:18-16:8; 3) Hota/Bavarians 12-6-2-4-21:11-16:8; 4) DSC Brooklyn 11-7-3-1-23:12-15:7; 5) Goja S.C. 12-6-4-2-26:21-14:10.

СПІВОЧЕ ТОВАРИСТВО „КОБЗАР" у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.
повідомляє у глибокому смутку своє Членство і всю Українську Громаду, що з дня 29 на 30 листопада 1975 р. несподівано помер у Томс Рівер, Н. Дж. на 73-му році життя

бл. п.

Д-Р АНТІН РУДНИЦЬКИЙ

визначний музиколог, композитор і дириґент, голова Світового Об'єднання Українських Професійних Музик, дійсний член НТШ, дириґент мішаного хору „Кобзар" у Філядельфії, Па.

•

Достойній Дружині, Синам і ближчій та дальшій Родині, складаємо вислови нашого найглибшого співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА і ЧЛЕНИ ХОРУ „КОБЗАР"

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США
з глибоким смутком повідомляє про упокоєння 30-го листопада 1975 року

св. п. проф. доктора

МИХАЙЛА СОНЕВИЦЬКОГО

дійсного члена УВАН у США.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

1-го і 2-го грудня 1975 р. о 7:30 веч. — ПАНАХИДИ в похоронному заведенні Петра Яреми.

3-го грудня ц. р. в церкві св. Юра о 9-ій год. ранку відбудеться ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА. ПОХОРОН в цей же день на Українському Православному Цвинтарі в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Дружині Покійного п-ні Ользі, синові Ігореві з родиною і синові Ростиславові, висловлюємо глибоке співчуття.

УПРАВА УВАН у США

ЕВРОПЕЙСЬКЕ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

(USEP), але тепер головним чином одержує їх від Високого Комісара для Справ Втікачів при Об'єднаних Націях. Також раніше одержував досить поважні суми від британської організації Комітету Адоптування, але через брак власних фондів втратив також контракт із цією організацією. Від 1952 року, тобто від закриття ІРО, ЗУАДК одержав від різних міжнародних допомогових організацій коло 5 мільйонів німецьких марок. ЗУАДК вистарався помешкання, або допомагає в оплачуванні мешканевих чиншів багатьом визначним українським діячам — політичним, громадським і культурно-освітнім.

У1960-му році, коли був проголошений Світовий Рік Втікача, Европейське Представництво ЗУАДК-у створило спеціяльний Український Комітет Світового Року Втікача, за допомогою якого зібрано серед українців в різних країнах поселення поважні суми на інтеграцію українських емігрантів в німецьку господарку. Тільки завдяки цим власним фондам можна було одержати гроші від різних міжнародних допомогових організацій. Директор Рудко підкреслив, що тільки тоді, коли ЗУАДК дає дану суму для української родини чи особи, міжнародні організації призначують свої допомогові фонди.

Директор Рудко є не тільки директором Европейського Представництва ЗУАДК-у, але також уповноваженим представником для всіх національних груп у „Д. П. Банку", тобто у відділі німецького банку для втікачів. Відділ створено з фондів, залишених ІРО-м у висоті 4.8 мільйона німецьких марок, і також частинно з фондів із Пляну Маршала. Українські втікачі з цього банку досі одержали в позичках коло 5.7 мільйона німецьких марок на ведення підприємств і на оплачування помешкань.

Велику ділянку діяльности Европейського Представництва ЗУАДК становить акція виєднання відшкодування жертвам нацизму. Досі таке відшкодування одержали біля 3,000 українців, які перебували в нацистських концтаборах чи тюрмах, як також українці чи українки, які були примусово вивезені на роботу до Німеччини, зокрема ті, які були тоді малолітніми й були в будь-який спосіб переслідувані. Директор Рудко згадав про цікаву пригоду, яка трапилася йому в 1962-му році під час свідчення перед Високим Комісарем для Справ Втікачів при ОН. Коли він поінформував Високого Комісара, представників різних міжнародних допомогових організацій і представників різних держав-членів ОН, що в Німеччині ще перебуває коло 3,000 переслідуваних нацизмом українців, то це була „велика ревеляція" для присутніх, бо наші вороги вже раніше подбали про те, щоб поширити фальш, що в нацистській Німеччині українці не тільки не належали до переслідуваних, але деякі з них належали до переслідувачів.

Високий Комісар призначив на відшкодування українським жертвам нацизму коло 5 мільйонів німецьких марок. Крім того, наші люди одержали безпосереднє відшкодування від західньонімецького уряду в сумі 6.1 мільйона німецьких марок. ЗУАДК, як також всі інші допомогові організації — міжнародні і національні, — між ними наше Центральне Представництво Української Еміграції в Німеччині (ЦПУЕН), стараються, щоб німецький уряд схвалив новий додатковий закон в справі відшкодування для тих, які ще досі жадного відшкодування не одержали. ЗУАДК і ЦПУЕН співпрацюють з іншими національностями в цій справі і дир. Рудко висловив гадку, що було б побажаним, щоб в цю акцію включився Світовий Конгрес Вільних Українців (СКВУ). Такої самої думки — сказав дир. Рудко — є також мґр Антін Мельник, колишній президент СКВУ. Також добре було б, якщо б УККА та КУК урґували в своїх урядах, щоб вони впливали в цій справі на німецький уряд.

Дир. Рудко дальше інформував, що в 1969-му і 1970-му роках Европейське Представництво включилося в допомогу потерпілим українцям від землетрусу в Югославії, тобто в допомогу, переведену Централею ЗУАДК-у в Америці.

М. Рудко згадав про деякі проблеми, що їх мають українські поселенці, які хочуть одержати німецьке громадянство. Вони мусять спершу дістати звільнення від совєтського громадянства, але для цього треба виповнити формулярі для совєтської амбасади в Бонні, подаючи адреси рідних в країнах Заходу, як також точні адреси рідних в Совєтському Союзі та в сателітних державах. Це створює велику проблему для наших людей, бо більшість з них, хоча хотіли б стати німецькими громадянами, не хочуть наражувати своїх ближніх на репресії совєтських властей. Дир. Рудко вказав, що звільнення із совєтського громадянства, чи подання адрес рідних не вимагає жадна інша країна. ЗУАДК, в порозумінні з Високим Комісарем для Справ Втікачів при ОН, старається про знесення цих вимог, встановлених німецьким урядом в кінці 1960-их років.

Гість з Мюнхену поінформував, що діяльність Европейського Представництва ЗУАДК була протягом останніх кількох років обмежена з уваги на брак задовільних власних фондів, без яких — як уже згадано, — не можна одержати дотацій від міжнародних організацій. Дир. Рудко вважає, що коли б українці в усіх країнах поселення були більш жертвенні на цілі ЗУАДК-у, то тоді можна поширити діяльність цієї допомогової організації і використовувати різні можливості, не тільки для матеріяльної допомоги нашим втікачам, але також для ведення інформаційної акції серед народів і урядів світу через міжнародні допомогові організації. ЗУАДК є офіційно визнаний різними урядами і різними міжнародними організаціями й може виступати перед представниками різних держав та до певної міри заступати права української еміграції і українського народу взагальному на форумі цих допомогових і суспільних організацій. Промовистим фактом є те, що на Загальні Збори ЗУАДК у Філядельфії наспіло привітання від Садрудіна Аги Хана, який тепер є Високим Комісарем для Справ Втікачів при ОН, як також наспіли привіти від Комісії Добровільних Допомогових Організацій Державного департаменту та від Міждержавного Комітету для Справ Міґрації. Українці — сказав дир. Рудко — в різних країнах світу повинні допомагати ЗУАДК-ві, використати його міжнародні можливості, бо жадна інша українська організація не має таких міжнародних контактів як ЗУАДК.

Директор Рудко коротко поінформував також про свої найближчі пляни. Хоча він прибув до ЗСА головним чином тому, щоб здати звіт на Загальних Зборах ЗУАДК про діяльність Европейського Представництва та поінформувати про життя і проблеми українців в Европі, головно в Західній Німеччині, то він також плянує відбути ряд зустрічей в ЗСА та Канаді. В Ню Йорку він матиме нараду з головним директором Польсько-Американського Іміґраційного Комітету, Европейське Представництво якого дуже тісно співпрацює з Европейським Представництвом ЗУАДК-у. Після того виїжджає на кілька днів до Торонто, де відбуде наради головно з представниками Української Канадської Іміґраційної Служби, Української Суспільної Опіки, КУК-у і правдоподібно тако ж зпредставниками СКВУ. Опісля повернеться до Централі ЗУАДК-у у Філядельфії, щоб докінчити наради в справі поширення діяльности Европейського Представництва. Коло 15-го грудня плянує вернутися до Німеччини.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

В КЛІВЛЕНДІ ВІДЗНАЧЕНО...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

має 82 роки та є секретарем 336-го Відділу, є найстаршим відділовим секретарем і його окремо вшановано за його працю два роки тому.

Спеціяльні грамоти були рівнож передані 9-ом Відділам УНСоюзу, що існують 50 або більше років: Від. 102 — 73 роки; Від. 251 — 66; Від. 112 — 65; Від. 295 і Від. 336 — 63; Від. 364 — 62; Від. 108 і Від. 115 — 58; і Від. 334 — 50 років.

Найбільшим в Клівлендській Окрузі є Від. 240, що має понад 700 членів. П-і Душник згадала про організаційні осяги секретаря Відділу Михайла Кігічака, який вже цього року зорганізував 64 нових членів. Підчеркнено рівнож осяги на організаційному полі секретаря 233-го Відділу Богдана Дейчаківського який зорганізував сорок членів Петра Бабича — Відділ 115 — 22 членів; Миколи Бобечка, Від. 102 — 11 членів, та Евстахія Мотрича, Від. 295 — 10 членів.

Під час бенкету передано чек від Екзекутиви УНС на суму $100.00 Українському Спортовому Клюбові „Львів" (Від. 346) на руки його голови проф. Якова Кльованого.

Присутніми на бенкеті були о. Лев Тимків, парох української католицької церкви св. Андрія в Пармі; п-і Броніслава Шмаґала, вдова по бл. п. Дмитрові Шмаґалі, довголітньому радному УНСоюзу та громадському діячеві; п-і Катерина Шмаґала; п-во Бобечки, пані Фур і Футей; п-во Федаки, Бочарі і Муралі; Іван Попович, Роман Возняк, секретар Округи, як теж інші відділові секретарі та урядовці.

Заключну молитву провів о. Федір Коваленко, парох української православної церкви св. Тройці в Клівленді.

Зовнішня політика і українські справи були темою панелю на Асторії

Асторія, Н.И. (л-ць). — Трьом основним темам був присвячений політичний панель, який відбувся тут в неділю, 30-го листопада ц.р. в Домі СУМА заходами управи 35-го Відділу ООЧСУ: зовнішній політиці (доповідач мґр В. Микула), проблемі всеукраїнської єдности і можливостей консолідації політичних партій (ред. В. Левенець) та руховi спротиву в Україні (д-р В. Савчак).

Панель, у якому взало участь біля 100 осіб, відкрив з рамени ООЧСУ голова Відділу Іван Вітюк коротким з'ясуванням теми та представленням доповідачів, відмічуючи при тому, що основною ціллю таких панелів є підвищити рівень політичного мислення в громаді. Цілістю панелю керував д-р Володимир Савчак.

Мґр В. Микула обговорив різні аспекти зовнішньої політики, включаючи також економічний фактор, який відіграє велику, а в деяких випадках рішальну ролю у міжнародних відносинах. Він також зупинився над трудноцами, на які натрапляє українська зовнішня діяльність. Ред. В. Левенець, говорячи про потребу всеукраїнської єдности і спроби консолідації українських політичних партій, які діють на поселеннях, вказував на важливість ведення систематичної і скоординованої політичної діяльности, яку може вести тільки піддержуваний всіма політичними угрупуваннями політичний центр, звертаючи при тому увагу на пожвавлену дію російських угрупувань, які в оперті на їхніх західніх приятелів повели сильну акцію проти українських самостійницьких груп. Третій доповідач, основною темою якого було поінформувати про останні голоси спротиву в Україні, навів ряд арґументів, які свідчать про посилення терору московських окупантів з одного боку і такий же спротив свідомого елементу на Батьківщині. Користуючись підпільними виданнями і працями Івана Дзюби, Вячеслава Чорновола, Валентина Мороза та інших, доповідач зробив висновок, що рівень політичної думки в Україні дуже високий і тому українцям на поселеннях було б корисно знайомитись з підпільними виданнями, щоб бути достатньо поінформованими про підступні ходи окупантів у відношенні до всего, що українське. Після доповідей були запити і дискусія. Вечір закінчився спільною гутіркою при каві, що нею гостили учасників пані з ОЖ ОЧСУ.

СВІТЛИЧНИЙ ПРОТЕСТУЄ...

Закінчення зі стор. 1-ої)

таборі, зокрема Опанасенка, якого таборова адміністрація своїм поступуванням довела до відчаю, а що знову ж „заперечив" Болисов. А втім, як вказує Світличний, „чоловік накинув собі петлю на шию не тому, що він був зворушений гуманізмом і добротою адміністрації . . ."

До речі, вже після „відповіді" Болисова в таборі мали місце-явища, які цілковито заперечують те, що твердив Болисов.

І. Світличний пише: „Вже після того, як Ви прислали Вашу відповідь, до С. Глузмана приїхали на побачення його старенькі батьки, що перед тим мали інфаркт, а проте адміністрація позбавила С. Глузмана побачення вже після їхнього виїзду з Києва, і вони зробивши нелегку дорогу в кілька тисяч кілометрів, вернулися назад з нічим. А 26 серпня з цілком дріб'язкового приводу позбавили побачення І. Калинця з його пенсійонованою матір'ю і 11-літньою донькою, які вже були приїхали на побачення. Багато ув'язнених, обурені такою провокативною сваволею, знову проголосили голодівку, відмовились виповняти режимові вимоги, і ще в інший спосіб заявили свої протести, — і які це може викликати непідтверджені трагедії — ніхто не може передбачити"..

Повний текст цього листа буде надрукований в „Сучасності".

Філядельфія

ЗАПРОШУЄТЬСЯ НА ВИСТАВКУ ЕМАЛІЙ ТА КОНСТРУКЦІЙ

К. ШОНК-РУСИЧА

- Емаль в конструкції
- Княжа емаль
- Ікони в емалії
- Емальовий живопис

та буде виставлено декілька ІКОН з XVII, XVIII та XIX ст.

Відкриття 12-го грудня 1975 р. о 8 год. вечора

Відкрита виставка:
13 грудня, від 12 до 7 год.;
14 грудня, від 10 до 4 год. пополудні

в залі „Тризуб" при 4932 Н. Брод ст.,

Виставку відкриє маєстро Петро Меґик

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ В НАЙСТАРШІЙ ЩАДНИЦІ КЛІВЛЕНДУ

CARDINAL Federal Savings & Loan Association

ОСНОВАНА 1886

- Тут Ваші гроші гарантовані високим резервовим фондом.
- Тут Ваші гроші обезпечені Державною Аґенцією F.S.L.I.C. до $40.000.
- Тут Ваші гроші одержують високі відсотки виплачувані чотири рази в рік обраховувані щоденно від дня депозиту до дня виплати.
- Тут маєте великий вибір щадничих конт і сертифікатів.
- Тут можете легко щадити через пошту — ми оплачуємо кошта пересилки.
- Тут знайдете одиноку велику фінансову установу, яка для підкреслення тісного зв'язку з українською громадою, формально називає одну свою філію "Ukrainian Office"
- Тут можете свої справи залагодити в українській мові

ПЛАТИМО ВИСОКІ ВІДСОТКИ НА ОЩАДНОСТІ

5¼% Щоденні відсотки на щадниче конто — від дня депозиту до дня виплати — платні що три місяці.

Щадничі Сертифікати 6% - 7¾%

5¾% Відсотки на Золоте Щадниче Конто — платне квартально.

ЦЕНТРАЛЯ

333 EUCLID AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44114

— 18 філій для Вашої обслуги —

МАЙНО: $808,000.000

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

„Самопоміч" в Ню Йорку

6% Дивіденду від членських ощадностей у висоті: річно — виплачуємо чвертьрічно. То дає $6.14 від $100.00 на рік, якщо не вибираєте чвертьрічної дивіденди.

- Безплатна життєва асекурація ощадностей до висоти $1,000.00 і позичок до висоти $10,000.00.
- Ощадності членів забезпечені Федеральною Аґенцією NCUA до висоти $40,000.00 на одного члена
- Щадничі цертифікати одно, дво і три річні.
- Позички особисті та гіпотечні — до сплати в догідних ратах.

SELF RELIANCE (N.Y.) FEDERAL CREDIT UNION
108 Second Avenue New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 473-7310

Український Католицький Цвинтар
СВ. ДУХА, Hamptonburgh, N.Y
По інформації прошу писати або тел
(914) 476-0764
Holy Spirit Ukrainian Catholic Cemetery
25 Chestnut Street, Yonkers, N.Y. 10701

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence)
або (201) 469-6288

SOUTH BOUND BROOK MONUMENT CO.

Власник Ю. Безсонів

- Авторизовані репрезентанти, виконавці гранітних робіт пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні.
- Приймаємо замовлення й ставимо гранітні й мармурові пам'ятники, мавзолеї, статуї, рівнож у бронзі, огорожі й лави на всіх цвинтарях.

Office and Residence:
Box 445 A, Cedar Grove Rd., Somerset, N.J. 08873
(напроти „Українського Села", у віддалі 3-ох хвилин від Церкви-Пам'ятника).
Mailing Address:
127 Main Street, So. Bound Brook, N.J. 08880
P.O. Box 316, So. Bound Brook, N.J. 08880
Displays:

ДО ВИНАЙМУ

НА ВИНАЙМ
6 КІМНАТНЕ МОДЕРНЕ МЕШКАННЯ
1½ лазнички, у Байоні, Н. Дж.
Тел. (201) 339-5511

Стетен Айленд, Н. Й.
До винайму гарне і модерне
МЕШКАННЯ
4 кімнати, лазничка 1 балькон, у 2-родинному домі, в гарній лісистій околиці, автобусове получення до праці до Ню Йорку. Зацікавлені студенти або працюючі.
Телеф. (212) 356-1117

Brooklyn, Greenpoint, N.Y.
На винайм
ТРИ (3) КІМНАТИ
відновлене мешкання. Добра околиця. 1 бльок до сабвею на Manhattan Avenue., між Nassaw Ave. & Driggs. $150.00 місячно. Тел. (212) 928-6033.

REAL ESTATE

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ
БУДИНОК, БИЗНЕС, ЗЕМЛЮ
звертайтеся до
УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ
GEMINI REAL ESTATE CO.
98 — Second Avenue
New York, N.Y. Tel.: 477-6400

На продаж

Продаж
Картини та графіка українських художників: Олекса Новаківський, Антін Монастирський, Олена Кульчицька, Павло Ковжун, Глущенко, Патик, також ікони.
S. FISHKIN
1822 Langdon Farm Rd. # 4
Cincinnati, Ohio 45237
Тел. (513) 631-8546

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone (201) 772-1880
R. H. Burnadz — J. J. McNerney
Funeral Directors
Chapels available throughout the Metropolitan Area.

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Тел. 674-3630
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує амбітуваними похоронів в каплицях, положених в кожній районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ТАРЗАН Ч. 7405. Тарзан повідомляє про свої пляни

Ну, Тарзане, діти вже заснули . . . Це для них дійсно був дуже цікавий вечір!

Як виглядають рани на шиї коня, заподіяні пантерою?

Цей дезинфікаційний плин запевнить, що не буде зараження крови!

Завтра, Петре, я знову вирушаю в дорогу!

Добре, Тарзане! Але нам всім буде скучно без тебе.